

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Формування уявлень про державну систему стандартизації та сертифікації, систему стандартів у галузі охорони навколишнього середовища, основні принципи екологічного маркування та штрихового кодування
Компетентність	<p>K07 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p>K27 Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами</p> <p>K28 Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування</p>
Результат навчання	<p>R071 усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.</p> <p>R271 брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля;</p> <p>R272 демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>R282 демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p>
Базові знання	<ol style="list-style-type: none"> 1. основні положення Державної системи стандартизації в Україні; 2. організація робіт зі стандартизації; 3. міжнародна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища; 4. основні положення системи штрихового кодування та кодування техніко-економічної та соціальної інформації; 5. основні положення Системи сертифікації; 6. положення системи забезпечення якості продукції;
Базові вміння	<ol style="list-style-type: none"> 1. вільно оперувати термінами та поняттями Державної системи стандартизації; 2. вільно орієнтуватися у сутності штрихового кодування товарів; 3. орієнтуватися в позначеннях та класифікації харчових добавок; 4. застосовувати положення стандартів при викладенні порядку сертифікації продукції (послуг); 5. орієнтуватися в настановах загальноєвропейських стандартів щодо управління якістю та навколишнім середовищем.
Базові навички	

Пов'язані силлабуси	-
Попередня дисципліна	-
Наступна дисципліна	-
Денна форма навчання	Лекції: 30 годин Практичні заняття: 15 годин Самостійна робота студентів: 45 годин
Заочна форма навчання	Лекції: 2 години Практичні заняття: Консультації 8 годин Самостійна робота студентів: 80 годин

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Денна форма навчання

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Державна система стандартизації		
	• Тема 1 Становлення і розвиток стандартизації. Сутність стандартизації. Види стандартизації і стандартів.	2	2
	• Тема 2. Державна система стандартизації в Україні. Структура державних органів, їх функції. Схема організації робіт.	2	2
	• Тема 3. Міжнародна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища	2	2
	• Тема 4. Система стандартів з якості повітря. Стандарти з якості атмосферного повітря. ГДК забруднюючих речовин у повітрі. Стандарти з методів і методик визначання забруднюючих речовин у повітрі	4	2
	• Тема 5. Система стандартів з якості води. Стандарти з якості водних об'єктів. ГДК забруднюючих речовин у воді. Стандарти методів і методик досліджування якості води.	4	2
	• Тема 6. Система стандартів з якості ґрунту. Стандарти з якості ґрунтів. ГДК забруднюючих речовин у ґрунтах. Стандарти з методів досліджування забруднюючих речовин у ґрунтах	4	2
ЗМ-Л2	Система сертифікації та оцінки відповідності		
	• Тема 1. Загальний принцип сертифікації. Сутність і мета діяльності з сертифікації. Предмет, об'єкт, суб'єкт сертифікації. Розвиток сертифікації.	2	2
	• Тема 2. Види сертифікації. Сертифікат відповідності – знаки відповідності. Екологічне маркування. Маркування харчових добавок. Штрихове кодування.	4	2
	• Тема 3. Норми і правила сертифікації. Акредитація органів сертифікації – мета, поняття.	2	2
	• Тема 4. Системи сертифікації. Сертифікація третьою стороною. Існуючі схеми сертифікації.	2	2
	• Тема 5. Принципи сертифікації систем менеджменту якості – поняття, методи забезпечення якості. Сертифікація систем екологічного менеджменту.	2	2
	Разом:	30	22

Консультації:

Викладач: Бургаз Олексій Анатолійович (e-mail: alexburgaz84@gmail.com)

Згідно з затвердженим графіком
Аудиторія 408 (НЛК №2)

Заочна форма навчання

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	<p>Настановча лекція</p> <p>Державна система стандартизації</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тема 1 Становлення і розвиток стандартизації. Сутність стандартизації. Види стандартизації і стандартів. • Тема 2. Державна система стандартизації в Україні. Структура державних органів, їх функції. Схема організації робіт. • Тема 3. Міжнародна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища • Тема 4. Система стандартів з якості повітря. Стандарти з якості атмосферного повітря. ГДК забруднюючих речовин у повітрі. Стандарти з методів і методик визначання забруднюючих речовин у повітрі • Тема 5. Система стандартів з якості води. Стандарти з якості водних об'єктів. ГДК забруднюючих речовин у воді. Стандарти методів і методик досліджування якості води. • Тема 6. Система стандартів з якості ґрунту. Стандарти з якості ґрунтів. ГДК забруднюючих речовин у ґрунтах. Стандарти з методів досліджування забруднюючих речовин у ґрунтах 	2	3 3 4 4 4 4
ЗМ-Л2	<p>Система сертифікації та оцінки відповідності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тема 1. Загальний принцип сертифікації. Сутність і мета діяльності з сертифікації. Предмет, об'єкт, суб'єкт сертифікації. Розвиток сертифікації. • Тема 2. Види сертифікації. Сертифікат відповідності – знаки відповідності. Екологічне маркування. Маркування харчових добавок. Штрихове кодування. • Тема 3. Норми і правила сертифікації. Акредитація органів сертифікації – мета, поняття. • Тема 4. Системи сертифікації. Сертифікація третьою стороною. Існуючі схеми сертифікації. • Тема 5. Принципи сертифікації систем менеджменту якості – поняття, методи забезпечення якості. Сертифікація систем екологічного менеджменту. 		2 4 4 4 4
	Разом:		40

Настановне заняття – 2 аудиторні години (за розкладом настановної сесії).
Викладач: Бургаз О.А.

Консультації: Бургаз О.А., згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

На настановній лекції студентам доводяться загальний огляд та особливості вивчення навчальної дисципліни, огляд програми навчальної дисципліни, в т.ч. графік її вивчення, перелік базових знань та вмінь (компетентності), огляд завдань на самостійну роботу, графік та форми їх контролю, форми спілкування з викладачем під час самостійного вивчення дисципліни, графік отримання завдань, відомості про систему доступу до навчально-методичних матеріалів, у тому числі через репозитарій електронної навчально-методичної та наукової літератури та систему дистанційного навчання університету тощо.

2.2. Практичні модулі

Денна форма навчання

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	•Тема 1. Система стандартів охорони навколишнього природного середовища в Україні	2	1,5
	•Тема 2. Штрихове кодування. Позначення та класифікація харчових добавок	3	1,5
	•Тема 3. Системи сертифікації продукції	3	1,5
	•Тема 4. Екологічне маркування продукції	3	1,5
	•Тема 5. Сертифікація продукції і послуг.	4	2
	Разом:	15	8

Консультації: Бургаз О.А., згідно з графіком консультацій, затвердженого на засіданні кафедри.

Заочна форма навчання

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	•Тема 1. Система стандартів охорони навколишнього природного середовища в Україні		5
	•Тема 2. Штрихове кодування. Позначення та класифікація харчових добавок		5
	•Тема 3. Системи сертифікації продукції		5
	•Тема 4. Екологічне маркування продукції		5
	•Тема 5. Сертифікація продукції і послуг.		5
	Разом:		25

Консультації – 8 годин

Викладач: Бургаз Олексій Анатолійович (e-mail: alexburgaz84@gmail.com)

Згідно з затвердженим графіком

Аудиторія 408 (НЛК №2)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи***Денна форма навчання***

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Підготовка до лекційних занять	12	1 – 8 тиждень
	• Написання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	8 тиждень
ЗМ-Л2	• Підготовка до лекційних занять	10	8 – 15 тиждень
	• Написання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	15 тиждень
ЗМ-П1	• Захист практичних робіт (обов'язковий)	8	1 – 15 тиждень
	Підготовка до заліку	5	
	Разом:	45	

Заочна форма навчання

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Вивчення тем 1-6	22	жовтень-січень
	• Написання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	січень
ЗМ-Л2	• Вивчення тем 1-5	18	лютий-квітень
	• Написання модульної тестової контрольної роботи (обов'язковий)	5	квітень
ЗМ-П1	• Написання практичних робіт (обов'язковий)	25	жовтень-квітень
	Підготовка до заліку	5	
	Разом:	80	

Якщо результати опанування навчальної дисципліни протягом самостійної роботи студентом є незадовільними, викладач рекомендує такому студенту взяти участь у консультаційній сесії, під час якої викладач може планувати будь-які види навчальної роботи, які дозволяють студентам якісніше опанувати матеріал навчальної дисципліни та підвищити рівень своєї практичної підготовки з цієї дисципліни. В цих сесіях беруть участь студенти, які не мають можливості самостійно опанувати завданнями на самостійну роботу або мають бажання виконати практичну частину самостійної роботи під керівництвом викладача. В Zoom форматі (з попереднім узгодженням часу зустрічі викладача зі студентами)

Під час самостійної роботи студент має можливість спілкування з викладачем університету, який викладає цю навчальну дисципліну, за допомогою засобів електронного (e-mail: alexburgaz84@gmail.com) і мобільного зв'язку та/або

у системі Е-навчання. Неучасть студента у консультаційних сесіях не позначається на оцінюванні його навчальних досягнень виконання навчального плану.

2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-Л1, ЗМ-Л2.

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів». Підсумковим контролем є залік.

Денна форма навчання

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; надати письмові відповіді на 20 запитань варіанту модульного контрольного завдання.

Завдання модульних контрольних робіт складені у тестову вигляді закритого типу.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є усне опитування під час лекційних занять (поточний контроль), модульні контрольні роботи за змістовним модулем (внутрішньо семестровий контроль) та написання залікової контрольної роботи (підсумковий контроль).

Варіанти модульних контрольних робіт містять двадцять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 1 бал. Максимальна кількість балів за виконаний варіант модульної контрольної роботи становить 20 балів. Загальна сума балів за лекційний курс становить 40 балів.

Заочна форма навчання

З *теоретичного* курсу навчальної дисципліни студент повинен самостійно вивчити теми 1–3 ЗМ-Л1 та теми –1-3 ЗМ-Л2. Для перевірки ступеню засвоєння теоретичного матеріалу в кінці кожної теми наведені питання для самоконтролю, які дозволять студенту самостійно визначити ступінь засвоєння теоретичної частини дисципліни. Формами контролю засвоєння теоретичних знань є виконання студентом модульних контрольних робіт за змістовними модулями (ЗМ-Л1,2) в системі електронного освітнього ресурса (ЕОР) Moodle (<http://dpt10s.odeku.edu.ua/>). Викладач відкриє доступ до системи Moodle у строки, які будуть доведені до відома студентів після закінчення кожного етапу вивчення лекційних тем згідно плану. Варіанти модульної контрольної роботи з ЗМ-Л1,2 містять двадцять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 1 бал. Максимальна кількість балів за виконаний варіант кожної модульної контрольної роботи ЗМ-Л1,2 становить 20 балів.

Контроль самостійної роботи студентів заочної форми навчання також полягає у використанні дистанційних методів, які передбачають застосування сучасних інформаційно-комунікаційних засобів організації контролю, а саме: спілкування (консультації) викладача зі студентами в режима «оф-лайн» і «он-лайн» через Інтернет у заздалегідь визначені дати та години, де передбачені як відповіді на запитання студентів щодо окремих тем, пунктів завдань, так і сумісне обговорення найбільш складних тем теоретичного матеріалу

2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-ШІ.

Денна форма навчання

Формою контролю практичного модулю є опитування на практичному занятті за результатами виконання практичних робіт – максимальна кількість балів – 10 за кожне заняття, (всього 5 занять). Сумарна кількість балів становить 50 балів.

Заочна форма навчання

Формою контролю практичного модулю є правильне виконання практичних робіт. За результатами виконання практичних робіт – максимальна кількість балів – 10 за кожне заняття, (всього 5 занять). Сумарна кількість балів становить 50 балів.

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Стандартизація, сертифікація та екологічне кодування», яку студент може отримати, складає 90 балів.

До заліку допускаються студенти, у яких фактична сума накопичення за семестр балів за практичну та теоретичну частину складає не менше 50% з кожної частини: 20 – з теоретичної та 25 – з практичної.

Білет для заліку формуються у вигляді тестових завдань закритого типу та містять 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих. Загальний бал залікової контрольної роботи еквівалентний відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань екзаменаційної роботи. Максимальна кількість балів за залікову контрольну роботу складає 20 балів.

2.3.3 Методика та оцінювання підсумкового заходу з дисципліни «Стандартизація, сертифікація та екологічне кодування»

Згідно п. 2.4 «Положення про проведення підсумкового контролю знань студентів», студент вважається допущеним до заліку, якщо він виконав всі види робіт і фактична сума накопичення за семестр балів за практичну та теоретичну частину складає не менше 50% з кожної частини: 20 балів з теоретичної частини та 25 балів з практичної частини дисципліни «Стандартизація, сертифікація та екологічне кодування».

З дисципліни «Методи оцінки забруднення природних ресурсів» студент виконує залікову контрольну роботу, а інтегральна оцінка (В) по дисципліні розраховується за формулою:

$$B = 0,75 \times OЗ + 0,25 \times OЗКР,$$

де ОЗ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовним практичним модулем; ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

Студент, який не має на початок заліково-екзаменаційної сесії заборгованості по дисципліні, що завершується заліком, отримує якісну оцінку («зараховано» або «не зараховано») залежно від накопиченої підсумкової оцінки.

Шкала відповідності інтегральних оцінок в сумарній атестації з дисципліни
у вигляді заліку

Інтегральна сума балів по дисципліні		Оцінка
у %	у балах	
< 60% від максимальної суми балів	< 60	не зараховано
60-100 % від максимальної суми балів	60 - 100	зараховано

Оцінки кількісні та якісні виставляються у інтегральних відомостях

Білет для заліку формуються у вигляді тестових завдань закритого типу та містять 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих. Загальний бал залікової контрольної роботи еквівалентний відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань екзаменаційної роботи. Максимальна кількість балів за залікову контрольну роботу складає 20 балів.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Державна система стандартизації».

3.1.1. Повчання

Тема 1 Становлення і розвиток стандартизації. Сутність стандартизації. Види стандартизації і стандартів.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: сутність стандартизації та її види; види стандартів. Література [1 – 4].

Тема 2. Державна система стандартизації в Україні. Структура державних органів, їх функції. Схема організації робіт.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: система стандартизації в Україні; функції державних органів зі стандартизації; схема організації робіт зі стандартизації. Література [1 – 4].

Тема 3. Міжнародна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: організаційна структура ISO; робота технічних комітетів в галузі охорони довкілля; порядок розробки міжнародних стандартів [1 – 4].

Тема 4. Система стандартів з якості повітря. Стандарти з якості атмосферного повітря. ГДК забруднюючих речовин у повітрі. Стандарти з методів і методик визначання забруднюючих речовин у повітрі

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: система нормативів якості атмосферного повітря; стандартизовані методики визначення забруднюючих речовин у повітрі [1 – 4].

Тема 5. Система стандартів з якості води. Стандарти з якості водних об'єктів. ГДК забруднюючих речовин у воді. Стандарти методів і методик досліджування якості води.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: вплив господарської діяльності на стан водних ресурсів; система нормативів якості водних ресурсів; методики оцінки якості водних ресурсів. Література [6-10].

Тема 6. Система стандартів з якості ґрунту. Стандарти з якості ґрунтів. ГДК забруднюючих речовин у ґрунтах. Стандарти з методів досліджування забруднюючих речовин у ґрунтах

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: нормативи якості ґрунтів; методики оцінки якості ґрунтів. Література [11-16].

3.2. Модуль ЗМ-Л2 «Система сертифікації та оцінки відповідності».

3.2.1. Повчання

Тема 1. Загальний принцип сертифікації. Сутність і мета діяльності з сертифікації. Предмет, об'єкт, суб'єкт сертифікації. Розвиток сертифікації.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: принципи сертифікації; предмет, об'єкт, суб'єкт сертифікації. Література [1 – 4, 17].

Тема 2. Види сертифікації. Сертифікат відповідності – знаки відповідності. Екологічне маркування. Маркування харчових добавок. Штрихове кодування.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: види сертифікації; отримання сертифікату відповідності; види екологічного маркування, знаки екомаркування; основні засади щодо штрихового кодування. Література [1 – 4, 18, 20].

Тема 3. Норми і правила сертифікації. Акредитація органів сертифікації – мета, поняття.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: правила сертифікації; акредитація органів сертифікації. Література [1 – 4, 19].

Тема 4. Системи сертифікації. Сертифікація третьою стороною. Існуючі схеми сертифікації.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: існуючі системи та схеми сертифікації; порядок сертифікації третьою стороною. Література [1 – 4, 19].

Тема 5. Принципи сертифікації систем менеджменту якості – поняття, методи забезпечення якості. Сертифікація систем екологічного менеджменту.

При вивченні теми звернути особливу увагу на такі питання: поняття менеджменту якості; сертифікація систем менеджменту якості; сертифікація систем екологічного менеджменту. Література [1 – 4, 19].

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1

№	Питання	Джерело	Стор.
1.	<i>Що таке стандартизація?</i>		
2.	<i>Що таке національна стандартизація?</i>		
3.	Хто має виконувати обов'язкові вимоги державних стандартів?		
4.	<i>Система номенклатури стандартів</i>		
5.	<i>Хто є суб'єктами стандартизації?</i>		
6.	Що є теоретичним підґрунтям стандартизації?		
7.	Для чого потрібно знати міжнародні стандарти		
8.	<i>Що є об'єктами стандартизації?</i>		
9.	Що визначає поняття «нормативний документ»?		
10.	<i>Стадії розроблення міжнародних стандартів</i>		
11.	Необхідність стандартів на взаємозамінність, взаємозв'язок на національному та міжнародному ринках		
12.	<i>Яка мета стандартизації?</i>		
13.	<i>Що є державною системою стандартизації?</i>		
14.	<i>Структура державної системи стандартизації?</i>		
15.	<i>Що є засобами стандартизації?</i>		
16.	<i>Які завдання вирішує система стандартів в галузі охорони природи?</i>		
17.	<i>Що є стандартами серії ISO 9000?</i>		
18.	<i>Умови прийняття міжнародних стандартів</i>		
19.	Де найповніше представлена система стандартів у галузі охорони природи?		
20.	<i>Поділ національних стандартів за їх ступенем відповідності міжнародним</i>		
21.	<i>Хто надає дозвіл на вироблення, застосування та реалізацію харчових добавок?</i>		
22.	<i>Хто здійснює управління у галузі стандартизації в Україні?</i>		
23.	Для чого потрібна узгодженість міжнародних стандартів у галузі екології?		
24.	<i>Що таке комплексна стандартизація?</i>		
25.	Визначення поняття «Кодекс»		
26.	<i>Основні положення діяльності Міжнародної електротехнічної комісії</i>		
27.	<i>Основні положення діяльності Європейського комітету зі стандартизації</i>		
28.	<i>Згідно яких стандартів стандарти ДСТУ ISO 14000 «Управління навколишнім середовищем» є добровільними?</i>		
29.	<i>Дії щодо нових проектів стандартів, щодо яких неможливо точно визначити термін виконання, а також для з'ясування потреби у розробленні нового стандарту, зважаючи на ситуацію у галузі</i>		
30.	<i>На які групи поділяється система стандартів у галузі охорони природи в Україні?</i>		

31.	<i>Який стандарт розглядає класифікацію викидів по складу?</i>		
32.	<i>Яким стандартом встановлюються правила допустимих викидів шкідливих речовин промисловими підприємствами?</i>		
33.	<i>Яким стандартом розглядаються характеристики і настанови щодо вимірювання якості повітря?</i>		
34.	<i>Яким стандартом розглядаються методи визначення швидкості і витрати газопилових потоків, що відходять від стаціонарних джерел забруднення?</i>		
35.	<i>Яким стандартом встановлюються показники родючості ґрунтів?</i>		
36.	<i>Який стандарт регламентує відбирання проб ґрунтів?</i>		
37.	<i>Визначення міжнародної стандартизації</i>		
38.	<i>Визначення регіональної стандартизації</i>		
39.	<i>Який стандарт називається міждержавним?</i>		
40.	<i>Який стандарт називається основоположним?</i>		
41.	<i>Який стандарт називається пробним?</i>		
42.	<i>Для кого вимоги державних стандартів підлягають безумовному виконанню?</i>		
43.	<i>Структура Центрального секретаріату ISO</i>		
44.	<i>Визначення якості водних об'єктів</i>		
45.	<i>Що встановлюють стандарти на продукцію?</i>		

2 Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л2

№	Питання	Джерело	Стор.
1.	<i>Яка основна мета сертифікаційної діяльності?</i>		
2.	<i>Що таке обов'язкова сертифікація?</i>		
3.	<i>Який документ засвідчує проведення робіт з оцінки відповідності?</i>		
4.	<i>Що таке екологічне маркування?</i>		
5.	<i>Що таке Сертифікат відповідності?</i>		
6.	<i>Що забезпечує сертифікація систем екологічного менеджменту за ISO 14000?</i>		
7.	<i>Якими документами керується діяльність у сфері стандартизації, сертифікації, акредитації?</i>		
8.	<i>Що здійснюється у системі УкрСЕПРО?</i>		
9.	<i>Що таке сертифікація третьою стороною?</i>		
10.	<i>Що є першим етапом сертифікації систем якості?</i>		
11.	<i>Для чого сертифікують систему екологічного менеджменту?</i>		
12.	<i>Що таке екологічна сертифікація підприємства?</i>		
13.	<i>Система екологічного менеджменту</i>		
14.	<i>Що відбувається на етапі попередньої оцінки системи менеджменту якості?</i>		
15.	<i>Що таке сертифікація якості довкілля?</i>		
16.	<i>Що враховує сертифікація згідно вимог європейських стандартів серії EN 45000?</i>		
17.	<i>Сенс вказування відповідності стандарту ISO 9000 на тарі чи упаковці.</i>		

18.	<i>Про що свідчить сертифікат відповідності?</i>		
19.	<i>В якому випадку виробництво може подати апеляцію щодо рішення комісії про несертифікацію продукції?</i>		
20.	<i>Згідно із якими стандартами проводиться маркування в сфері навколишнього середовища</i>		
21.	<i>Що є харчовою добавкою?</i>		
22.	<i>Яким міжнародний символ позначається харчова добавка?</i>		
23.	<i>Що таке штрихове кодування?</i>		
24.	<i>Що входить у систему стандартів ISO 14000?</i>		
25.	<i>Що означає EAN-13?</i>		
26.	<i>Що означають знаки з екомаркування?</i>		
27.	<i>До яких програм «екомаркування» належить екологічне маркування Типу I?</i>		
28.	<i>Які ситуації охоплює екологічне маркування Типу 2?</i>		
29.	<i>Для чого створено екологічне маркування Типу III?</i>		

4.3 Тестові завдання до заліку

Тестові завдання білетів залікової контрольної роботи являють собою міксовані варіанти тестових завдань розділу 4.1, 4.2.

Залікова контрольна робота з дисципліни «Стандартизація, сертифікація та екологічне кодування» являє собою тестові завдання закритого типу, які потребують від студента вибору правильних відповідей з трьох запропонованих варіантів. Тестові питання формуються по всьому переліку сформованих у навчальній дисципліні знань (в першу чергу базової компоненти), а їх загальна кількість складає 20 завдань.

№	Питання	Джерело	Стор.
1.	<i>Що таке стандартизація?</i>		
2.	<i>Що таке національна стандартизація?</i>		
3.	<i>Хто має виконувати обов'язкові вимоги державних стандартів?</i>		
4.	<i>Система номенклатури стандартів</i>		
5.	<i>Хто є суб'єктами стандартизації?</i>		
6.	<i>Що є теоретичним підґрунтям стандартизації?</i>		
7.	<i>Для чого потрібно знати міжнародні стандарти</i>		
8.	<i>Що є об'єктами стандартизації?</i>		
9.	<i>Що визначає поняття «нормативний документ»?</i>		
10.	<i>Стадії розроблення міжнародних стандартів</i>		
11.	<i>Необхідність стандартів на взаємозамінність, взаємозв'язок на національному та міжнародному ринках</i>		
12.	<i>Яка мета стандартизації?</i>		
13.	<i>Що є державною системою стандартизації?</i>		
14.	<i>Структура державної системи стандартизації?</i>		
15.	<i>Що є засобами стандартизації?</i>		
16.	<i>Які завдання вирішує система стандартів в галузі охорони природи?</i>		

17.	<i>Що є стандартами серії ISO 9000?</i>		
18.	<i>Умови прийняття міжнародних стандартів</i>		
19.	<i>Де найповніше представлена система стандартів у галузі охорони природи?</i>		
20.	<i>Поділ національних стандартів за їх ступенем відповідності міжнародним</i>		
21.	<i>Хто надає дозвіл на вироблення, застосування та реалізацію харчових добавок?</i>		
22.	<i>Хто здійснює управління у галузі стандартизації в Україні?</i>		
23.	<i>Для чого потрібна узгодженість міжнародних стандартів у галузі екології?</i>		
24.	<i>Що таке комплексна стандартизація?</i>		
25.	<i>Визначення поняття «Кодекс»</i>		
26.	<i>Основні положення діяльності Міжнародної електротехнічної комісії</i>		
27.	<i>Основні положення діяльності Європейського комітету зі стандартизації</i>		
28.	<i>Згідно яких стандартів стандарти ДСТУ ISO 14000 «Управління навколишнім середовищем» є добровільними?</i>		
29.	<i>Дії щодо нових проектів стандартів, щодо яких неможливо точно визначити термін виконання, а також для з'ясування потреби у розробленні нового стандарту, зважаючи на ситуацію у галузі</i>		
30.	<i>На які групи поділяється система стандартів у галузі охорони природи в Україні?</i>		
31.	<i>Який стандарт розглядає класифікацію викидів по складу?</i>		
32.	<i>Яким стандартом встановлюються правила допустимих викидів шкідливих речовин промисловими підприємствами?</i>		
33.	<i>Яким стандартом розглядаються характеристики і настанови щодо вимірювання якості повітря?</i>		
34.	<i>Яким стандартом розглядаються методи визначення швидкості і витрати газопилових потоків, що відходять від стаціонарних джерел забруднення?</i>		
35.	<i>Яким стандартом встановлюються показники родючості ґрунтів?</i>		
36.	<i>Який стандарт регламентує відбирання проб ґрунтів?</i>		
37.	<i>Визначення міжнародної стандартизації</i>		
38.	<i>Визначення регіональної стандартизації</i>		
39.	<i>Який стандарт називається міждержавним?</i>		
40.	<i>Який стандарт називається основоположним?</i>		
41.	<i>Який стандарт називається пробним?</i>		
42.	<i>Для кого вимоги державних стандартів підлягають безумовному виконанню?</i>		
43.	<i>Структура Центрального секретаріату ISO</i>		
44.	<i>Визначення якості водних об'єктів</i>		
45.	<i>Що встановлюють стандарти на продукцію?</i>		
46.	<i>Яка основна мета сертифікаційної діяльності?</i>		
47.	<i>Що таке обов'язкова сертифікація?</i>		
48.	<i>Який документ засвідчує проведення робіт з оцінки</i>		

	<i>відповідності?</i>		
49.	<i>Що таке екологічне маркування?</i>		
50.	<i>Що таке Сертифікат відповідності?</i>		
51.	<i>Що забезпечує сертифікація систем екологічного менеджменту за ISO 14000?</i>		
52.	<i>Якими документами керується діяльність у сфері стандартизації, сертифікації, акредитації?</i>		
53.	<i>Що здійснюється у системі УкрСЕПРО?</i>		
54.	<i>Що таке сертифікація третьою стороною?</i>		
55.	<i>Що є першим етапом сертифікації систем якості?</i>		
56.	<i>Для чого сертифікують систему екологічного менеджменту?</i>		
57.	<i>Що таке екологічна сертифікація підприємства?</i>		
58.	<i>Система екологічного менеджменту</i>		
59.	<i>Що відбувається на етапі попередньої оцінки системи менеджменту якості?</i>		
60.	<i>Що таке сертифікація якості довкілля?</i>		
61.	<i>Що враховує сертифікація згідно вимог європейських стандартів серії EN 45000?</i>		
62.	<i>Сенс вказування відповідності стандарту ISO 9000 на тарі чи упаковці.</i>		
63.	<i>Про що свідчить сертифікат відповідності?</i>		
64.	<i>В якому випадку виробництво може подати апеляцію щодо рішення комісії про несертифікацію продукції?</i>		
65.	<i>Згідно із якими стандартами проводиться маркування в сфері навколишнього середовища</i>		
66.	<i>Що є харчовою добавкою?</i>		
67.	<i>Яким міжнародний символ позначається харчова добавка?</i>		
68.	<i>Що таке штрихове кодування?</i>		
69.	<i>Що входить у систему стандартів ISO 14000?</i>		
70.	<i>Що означає EAN-13?</i>		
71.	<i>Що означають знаки з екомаркування?</i>		
72.	<i>До яких програм «екомаркування» належить екологічне маркування Типу I?</i>		
73.	<i>Які ситуації охоплює екологічне маркування Типу 2?</i>		
74.	<i>Для чого створено екологічне маркування Типу III?</i>		

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література:

1. Тарасова В.В., Малиновський А.С., Рибак М.Ф. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище / заг.ред. проф.. Тарасової В.В. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 276 с.
2. Ауров В.В. Методи вимірювань параметрів навколишнього середовища: Підручник – Одеса, «ТСС», 2002. – 284 с.
3. Долина Л.Ф. Стандартизація та метрологія у сфері охорони довкілля. Навч.посіб. – К.: Знання, 2007. – 199 с.
4. Клименко М.О., Скрипчук П.М. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології: Підручник. - К.: Видавничий центр «Академія», 2006. – 368 с.
5. www.library-odeku.16mb.com

Додаткова література:

6. ДСТУ 1.0:2003. Національна стандартизація.
7. ДСТУ ISO 4226:2004 Якість повітря. Загальні положення. Одиниці вимірювання.
8. ДСТУ ISO 6879–2003 Якість повітря. Характеристики і настанови щодо вимірювання якості повітря.
9. ГОСТ 17.2.3.01–86 Атмосфера. Правила контролю качества воздуха населенных пунктов.
10. ГОСТ 17.1.1.02–77 Классификация водных объектов.
11. ГОСТ 17.1.1.03–86 Классификация водопользований.
12. ГОСТ 17 4.1.02–83 Почвы. Классификация химических веществ для контроля загрязнения.
13. ДСТУ ISO 10381-1:2004 Якість ґрунту відбір проб. Частина 1. Настанови щодо складання програм відбирання проб.
14. ДСТУ ISO 10381-2:2004 Відбирання проб. Частина 2. Настанови щодо методів відбирання проб.
15. ГОСТ 17 4.1.02–83 Почвы. Классификация химических веществ для контроля загрязнения.
16. ГОСТ 17.4.2.01–81 Почвы. Номенклатура показателей санитарного состояния.
17. ДСТУ 3410–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Основні положення.
18. ДСТУ 3413–96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції.
19. ДСТУ 3414 – 96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Атестація виробництва. Порядок здійснення.
20. ДСТУ ISO 14020–2003 Екологічні маркування та декларації.